

D E C I Z I E

12 decembrie 2017

mun. Chișinău

*Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău*

în componență:

Președintele ședinței, Angela Bostan

judecători Anatol Pahopol, Veronica Negru

grefier Marina Samatiuc

examinând în ședință publică cererea de apel declarată de Societatea cu răspundere limitată „Lorinela Grup”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Excons Grup” împotriva Societății cu răspundere limitată „Lorinela Grup”, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „Interpav Decor” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată, și

cererea reconvențională înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Lorinela Grup” împotriva Societății cu răspundere limitată „Excons Grup” cu privire la rezilierea contractelor de antrepriză și restituirea sumei achitate în avans,

împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi din 15 august 2016, prin care s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Excons Grup” și s-a respins cererea reconvențională înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Lorinela Grup”,

c o n s t a t ā :

Circumstanțele cauzei.

La 23 iulie 2013, reclamantul SRL „Excons Grup” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Lorinela Grup” solicitând încasarea din contul SRL „Lorinela Grup” în beneficiul SRL „Excons Grup” a sumei datoriei pentru lucrări de 17 4674,78 lei, penalității contractuale de 34 284,67 lei și dobânzii legale de întârziere de 2 512,44 lei, iar în total suma de 211 471,89 lei; și încasarea din contul SRL „Lorinela Grup” în beneficiul SRL „Excons Grup” a taxei de stat în mărime 16 344,15 lei, achitată de către reclamant și cheltuielile de asistență juridică.

În motivarea cererii s-a indicat că, între SRL „Lorinela Grup” în calitate de client și SRL „Excons Grup” în calitate de antreprenor au fost încheiate: contractul de antrepriză nr. 03/10/12-1 din 03 octombrie 2012 și Contractul de antrepriză nr. 18/30-2013 din 18 martie 2013 prin care s-au contractat lucrări de antrepriză din materialele antreprenorului în diferite locații.

În conformitate cu pct. 1.1. din Contractul 03/10/12-1 din 03 octombrie 2012, reclamantul s-a obligat să execute lucrări de acoperire specială de podea potrivit Contractului și Anexei 1 în încăperile situate în mun. Chișinău, str. Meșterul Manole 3/2, iar pârâtul, s-a obligat să recepționeze lucrările executate și să achite contravaloarea lor, lucrările s-au executat de comun acord a părților în or. Taraclia, str. Valeriu Cioban 1.

Deși lucrările au fost efectuate conform contractului, pârâtul cu rea-credință nu semnează actele lucrărilor efectuate și nu efectuează plata completă pentru lucrări și materiale utilizate.

Potrivit pct. 2.4, în urma măririi volumului de lucru, prețul total al contractului se majorează corespunzător măririi volumul de lucru. Potrivit pct. 2.4 din contract, cheltuielile de transport... se vor achita din contul Clientului.

Potrivit scrisorii din 30 ianuarie 2013 reclamantul a informat pârâtul că potrivit contractului încheiat, a livrat la obiectul Spitalul raional Taraclia 1930 m.p., acoperire de vinil pentru perete și 220 m.p. acoperire de vinil pentru podea și că materialul care nu ajunge pentru perete constituie 60 m.p. Totodată a mai informat pârâtul că lucrările de montare a pardoselii nu pot fi începute, deoarece pârâtul nu a pregătit baza pentru montajul acoperirii de podea.

Mai mult decât atât, suprafața de fapt a încăperii este de 265 m.p., iar cu luarea în considerație a rezervei necesare, cantitatea materialului de pardosea trebuie să constituie 280 m.p. și nu 220 m.p. cum se indică în contract și potrivit pct. 2.4 din contract, în virtutea căruia în urma măririi volumului de lucru prețul total al contractului se majorează corespunzător măririi volumului de lucru.

Contractul de antrepriză nr. 18/30-2013 din 18 martie 2013 a fost semnat anume în scopul ca reclamantul să pregătească baza pentru montajul acoperirii de podea pentru suprafața de 215,31 m.p.

Potrivit Actului de predare-primire nr. 1 din 30 mai 2013 și facturii BV6635589 din 30 mai 2013 și care a fost înregistrată în Registrul general electronic al facturilor fiscale, suma totală a materialelor și lucrărilor a constituit 634 111,92 lei.

Potrivit pct. 5.4 din Contract, părătul era obligat să asigure semnarea la timp a actelor de predare-primire a lucrărilor efectuate.

Potrivit pct. 3.1. - 3.2. din Contract, SRL „Lorinela Grup” urma să achite 70 % din suma anexei 1 în decurs de 3 zile după încheierea Contractului, 20% din suma anexei 1 înaintea începerii lucrărilor și suma restantă de 10% se achită în termen de 3 zile de la data finalizării lucrărilor, urmând ca părțile să semneze actul lucrărilor efectuate.

Plățile au fost efectuate în următoarea ordine: ordin de plată nr. 830 din 15 octombrie 2012 în sumă de 150 000 lei, ordin de plată nr. 923 din 26 noiembrie 2012 în sumă de 150 000 lei și ordin de plată nr. 1107 din 24 decembrie 2012 în sumă de 160 000 lei, astfel au fost achitate doar 460 000 lei din 634 111 lei, fiind restantă datoria de 174 111,92 lei.

La 13 mai 2014, prin Secția de evidență și documentare a instanței, s-a depus cererea reconvențională înregistrată sub nr. 2177 înaintată de către SRL „Lorinela Grup” prin care a indicat că, între SRL „Excons Grup” în calitate de Antreprenor și SRL „Lorinela Grup” în calitate de Beneficiar au fost semnate contractele de Antrepriza nr. nr. 03/10/12-1 din 03 octombrie 2012 și 18/03-2013.

Conform contractelor Antreprenorul s-a obligat de a efectua lucrări de acoperire specială de podea conform anexei la Spitalului Raional Taraclia.

Pentru lucrările care urmău a fi efectuate SRL „Lorinela Grup” a achitat în avans suma de 482 260,00 lei.

Conform contractelor Antreprenorul urma să efectueze lucrările în termeni restrânsi și cât mai calitativ, respectiv să asigure garanție a lucrărilor efectuate pe termen de 12 luni.

Deoarece, până la 17 mai 2013 lucrările nu erau efectuate în volum de 100 %, cât și necalitativ către Antreprenor a fost expediată o notificare de restituire a sumei achitare în avans, iar la 06 iunie 2013 a fost semnat un Contract de Antrepriză cu o alta companie în vederea finisării lucrărilor, cât și înlăturarea abaterilor efectuate de SRL „Excons Grup”.

Considerând că SRL „Excons Grup” a încălcat obligațiile asumate în baza contractelor nr. 03/10/12-1 din 03 octombrie 2012 și 18/03-2013, și anume nu a finisat lucrările prevăzute, iar lucrările efectuate sunt de o calitate proastă, din care considerent a solicitat rezilierea contractelor de Antrepriză nr. 03/10/12-1 din 03 octombrie 2012 și 18/03-013 și restituirea SRL „Lorinela Grup” a sumei de 482 260,00 lei achitată în avans la contul SRL „Excons Grup”, taxa de stat în sumă de 14 467,80 lei.

Pozitia primei instante.

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 15 august 2016 s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Excons Grup” împotriva SRL „Lorinela Grup” privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalitatea și cheltuielile de judecată. S-a încasat de la SRL „Lorinela Grup” în folosul SRL „Excons Grup” suma de 217 816, 04 lei, constituită din: 174 674,78 lei cu titlu de datorie; 1 284,67 lei cu titlu de penalitate; 2 512,44 lei cu titlu de dobânda de întârziere; 6 344,15 lei cu titlu taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare judecată. S-a respins cererea reconvențională înaintată de SRL „Lorinela Grup” împotriva SRL „Excons Grup” privind rezilierea contractelor de antrepriză și restituirea sumei achitată în avans, ca fiind neîntemeiată.

Solicitările apelantului.

Nefind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 24 august 2016, SRL „Lorinela Grup” a depus cerere de apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată, iar cererea reconvențională să fie admisă integral.

Termenul de declarare a apelului.

Conform art. 358, alin. (1) Cod de procedură civilă, hotărârile pronunțate în primă instanță de judecătorii pot fi atacate cu apel la curțile de apel de drept comun.

Potrivit art. 360, alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare apel părțile și alii participanți la proces.

Iar, în conformitate cu art. 362, alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că hotărârea atacată a fost pronunțată la 15 august 2016 (f.d. 72, Vol. II), iar apelul declarat de SRL „Lorinela Grup” a fost înaintat la 24 august 2016 (f.d. 79, Vol. II), fapt ce denotă că apelul a fost declarat în termenul prevăzut de lege.

Argumentele părților.

În motivarea apelului declarat, SRL „Lorinela Grup” a indicat că, consideră neîntemeiată hotărârea primei instanțe, deoarece circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constate și elucidate pe deplin, circumstanțe importante pe care prima instanță li-a considerat constate, nu au fost dovedite cu probe veridice, concluziile primei instanțe expuse în hotărâre sunt în contradicție cu materialele cauzei, normele de drept material și procesual au fost interpretate și aplicate eronat.

A mai indicat apelanta că, careva acorduri precum că lucrările au fost sau urmău a fi efectuate la obiectul din or. Taraclia nu au fost prezентate, doar a fost confirmat faptul că SRL „Lorinela Grup” a achitat în avans suma de 460 000 lei, pentru efectuarea lucrărilor la obiectul din or. Chișinău, str. M. Manole 3/2, care de fapt nu au fost executate.

De asemenea a indicat că, intimata nu a prezentat careva facturi, acte de recepție sau orice alte acte care ar confirma executarea lucrărilor și recepționarea acestora de către SRL „Lorinela Grup”, considerând că intimata poate cerere încasarea datoriei doar în quantumul stabilit exact, concret și cert prin actele prezентate.

Reprezentantul apelantei SRL „Lorinela Grup”, în cadrul ședinței instanței de apel, a indicat că susține pe deplin cererea de apel, din motivele de fapt și de drept expuse, solicitând admiterea acestuia cu casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii de bază cu admiterea integrală a cererii reconvenționale.

Reprezentantul intimatului, SRL „Excons Grup” în cadrul ședinței instanței de apel, a indicat că consideră neîntemeiat apelul declarat, solicitând respingerea acestuia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Intervenientul accesoriu SRL „Interpav Decor” în cadrul ședinței, la examinarea cauzei nu s-a prezentat, din motive necunoscute, deși a fost citat legal despre locul, data și ora examinării cauzei, cunoscând cert despre examinarea cauzei în ordine de apel, din care considerente, în temeiul art. art. 102, alin. (4¹), 105, 379, alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul a dispus examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa sa.

Aprecierea instanței de apel.

Audiind participanții la proces, studiind cererea de apel, verificând legalitatea și temeinicia concluziilor primei instanțe, în raport cu criticele formulate în apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că concluzia primei instanțe în sensul admiterii acțiunii SRL „Excons Grup” și respingerii acțiunii reconvenționale a SRL „Lorinela Grup”, este una întemeiată și legală, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator propus de părți în raport cu prevederile legale aplicabile raportului juridic în litigiu.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 373, alin. (1), (2), (4), (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezентate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373, alin. (1), (2), (4), (5) Cod de procedură civilă, în condițiile în care prima instanță a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Instanța judecătorească potrivit art. 130, alin. (1) – (3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, probe în pricini civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

Potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 8 Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar: a) din contracte și din alte acte juridice.

Conform art. 512 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Art. 513 Cod civil, stabilește că, debitorul și creditorul trebuie să se compore cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

În temeiul art. 572 alin. (2) Cod civil, obligația trebuie să fie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în modul stabilit.

Conform art. 617 alin. (2) Cod civil, nu este necesară punerea în întârziere a debitorului dacă pentru executarea obligației este stabilită o dată calendaristică.

Potrivit art. 957 alin. (1), alin. (3) Cod civil, după executarea lucrării, clientul este obligat să recepționeze lucrarea în modul, la locul și în termenul stabilit de legislație sau de contract. Recepționării i se asimilează situația în care clientul nu preia lucrarea în termenul stabilit în acest scop de antreprenor.

Astfel, actele cauzei cert denotă că, între SRL „Lorinela Grup” în calitate de client și SRL „Excons Grup” în calitate de antreprenor au fost încheiate: Contractul de antrepriză nr. 03/10/12-1 din 03 octombrie 2012 și contractul de antrepriză nr. 18/30-2013 prin care s-au contractat lucrări de antrepriză din materialele antreprenorului.

Totodată, actele cauzei atestă că potrivit Actului de verificare din 20 iunie 2013 între SRL „Excons Grup” și SRL „Lorinela Grup”, există o datorie în mărime totală de 174 674,78 lei.

În astfel de circumstanțe, rezultă că SRL „Lorinela Grup” ignoră fără temei condițiile legale și respectiv, nu-și execută obligațiile corespunzătoare cu bună-credință și în modul stabilit.

Reiesind din cele supra relatate, prin prisma normelor precitate în coraport cu actele cauzei, Colegiul consideră că prima instanță întemeiată a concluzionat în vederea admiterii acțiunii de bază.

Totodată, conform art. 602, alin. (1) Cod civil, în cazul în care obligația nu se execută, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat, iar art. 585 al aceluiași cod, prevede că în cazul în care obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de finanțare a Băncii Naționale a Moldovei.

Astfel, actele cauzei atestă că la 20 iunie 2013, SRL „Excons Grup” a expediat în adresa SRL „Lorinela Grup” somația cu cerința să achite suma datoriei în termen de 5 zile pe ambele contracte, indicându-se că în caz contrar se va adresa instanței de judecată cu cerere de încasare a datoriilor, penalității, dobânzii legale de întârziere și altor plăti, însă somația a fost lăsată fără răspuns.

De asemenea, în partea cererii reconvenționale, Colegiul consideră că prima instanță corect a concluzionat în vederea netemeiniciei acesteia, în cazul în care materialele cauzei denotă contrariul celor invocate în cererea reconvențională.

Mai mult, efectuarea lucrărilor de într-o perioadă de timp mai îndelungată, a fost condiționată de către SRL „Lorinela Grup” care avea obligația să asigure pregătirea tuturor suprafeteelor pentru efectuarea lucrărilor de către SRL „Excons Grup” la Spitalul raional Taraclia, fapt confirmat prin somația din 30 ianuarie 2013, prin care SRL „Lorinela Grup” este informat despre necesitatea lichidării neajunsurilor și semnarea contractul de antrepriză nr 18/30-2013 din 18 martie 2013 care potrivit pct. 1.1. și anexei 1 la contract avea ca obiect anume pregătirea bazei podelei pentru efectuarea lucrărilor de montare a acoperire de vinil de podea.

Conform art. 946 alin. (1) Cod civil, prin contractul de antrepriză o parte se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celelalte părți, iar aceasta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit.

Conform art. 957 alin. (1) Cod civil, după executarea lucrării, clientul este obligat să recepționeze lucrarea în modul, la locul și în termenul stabilit de legislație sau de contract.

Conform art. 957 alin. (3) Cod civil, recepționării i se asimilează situația în care clientul nu preia lucrarea în termenul stabilit în acest scop de antreprenor.

Art. 958 alin. (1) Cod civil, statuează că, viciile și abaterile constatare trebuie stipulate în actul de recepționare semnat de părți sau întocmit unilateral, în care se egalează modul, condițiile și termenele de înlăturare a viciilor și a abaterilor constatați.

Prin prisma normelor precitate, prima instanță intemeiată a menționat că, SRL „Lorinela Grup” nu a formulat careva obiecții referitoare la cantitatea sau calitatea materialelor și lucrărilor efectuate, eschivându-se repetat de la semnarea Actului, contrar obligațiilor asumate în pct. 5.4 a contractului prin care s-a angajat să semneze în timp util Actul de predare-primire a lucrărilor executate.

Cele supra relatate, în ansamblu atestă faptul că, concluzia primei instanțe este justă, având la bază un cumul de dovezi administrative, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, iar argumentele aduse de apelant în susținerea poziției, sunt pur declarative, fără un suport legal și probatoriu.

Urmare a celor supra indicate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău apreciază critic susținerile apelantului precum că prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea cauzei, nefind dovedite circumstanțele considerate de instanță ca stabilite, iar concluziile instanței expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, deoarece acestea contravin constatărilor relatațe.

În conexiunea celor relatate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, intemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererea de apel.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este intemeiată și legală, iar temeiurile invocate de către apelant sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul și a menține hotărârea primei instanțe din 15 august 2016.

În conformitate cu art. 385, alin. (1), lit. a), art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de Societatea cu răspundere limitată „Lorinela Grup”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 15 august 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Excons Grup” împotriva Societății cu răspundere limitată „Lorinela Grup”, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „Interpav Decor” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată, și cererea reconvențională înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Lorinela Grup” împotriva Societății cu răspundere limitată „Excons Grup” cu privire la rezilierea contractelor de antrepriză și restituirea sumei achitate în avans.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței,

Angela Bostan

judecători

Anatol Pahopol

Veronica Negru